

TUL:n Uudenmaan piirihallituksen ehdotus liittokokouskannanotoksi. 20.3.2025.

Kimmo Aaltonen

kimmoaaltonen.a@gmail.com

040 557 6638

LIIKUNTAKULTTUURIMME KEHITTÄMISEN PAINOPISTEET

Liikuntapoliittista keskustelua käydään mediassa ja poliittisten päättäjien kesken ikään kuin maamme liikuntakulttuurin kehittämisen kannalta tärkeintä on huippu-urheilun kehittäminen. Opetus- ja kulttuuriministeriö **oli aiemmin** päättänyt, jonka mukaan huippu-urheiluyksikkö jää olympiakomitean yhteyteen, mutta sille asetetaan riippumaton 6-8 jäsenen ohjausryhmä, johon ministeriö ja olympiakomitea nimeävät yhtä monta jäsentä.

Uusimpien tietojen mukaan ryhmä tullaan asettamaan kuitenkin ministeriön alaisuuteen.

Kun huippu-urheilun kehittämishankkeita jatko työstetään, niin samalla on ratkaistava uuden järjestelmän suhde liikuntakulttuurimme keskeisiin ja tärkeämpiin ongelmiin eli miten parannetaan lasten ja nuorten sekä aikuisten ja erityisryhmien mahdollisuuksia liikunnan tasa-arvoiseen harrastamiseen. Nykyinen olympiakomitean järjestö rakenne ei anna tähän mahdollisuuksia. On harkittava uudistamista, jolla puretaan Olympiakomitean ja Valo-järjestön epäonnistuneeksi osoittautunut yhdistäminen.

Tässä kehittämistyössä keskeisenä tarkastelukulmana voisi olla se, miten liikunnan kansalaistoiminnan kentässä eri järjestöt edistävät liikuntaa. Liikuntaa edistävien järjestöjen yleisavustusten jakamisessa järjestöt jakautuvat lajiliittoihin (73), valtakunnallisiin palvelujärjestöihin (2, Suomen Olympiakomitea, Suomen Paralympiakomitea), Muut liikuntaa edistävät järjestöt (25) ja Liikunnan aluejärjestöt (15).

Lajiliittojen keskiössä on usein kansainvälinen menestys ja lajien kehittäminen ja sen ohella kilpailujärjestelmien ylläpito sekä laajan harrastajapohjan tavoittelu, josta voidaan löytää lahjakkuuksia, joita yritetään jalostaa huippu-urheilijoiksi. Seuratasolla tehdään merkittävää työtä lasten ja nuorten urheilun parissa. Joukkuelajit voivat olla merkittäviä kasvatuksellisia yhteisöjä.

Jalkapallo, jääkiekko, salibandy, lentopallo, koripallo keräävät huomattavia harrastajamääriä.

Yksilölajeissa merkittäviä toimijoita ovat Voimisteluliitto, Suomen Urheiluliitto, Suunnistusliitto, Suomen Ratsastajain liitto, Suomen Golfliitto jne.

Muiden liikuntaa edistävien järjestöjen joukossa suurimmat ovat: Suomen Työvään Urheiluliitto TUL, Finlands Svenska Idrott CIF, Koululiikuntaliitto KLL, Opiskelijoiden Liikuntaliitto OLL, Suomen ammatillisen koulutuksen kulttuuri- ja urheiluliitto SAKU, Suomen Latu ja Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliitto. Näiden järjestöjen toiminnalle on tyypillistä liikunnan ja urheilun lajikentän monipuolinen hyödyntäminen lasten ja nuorten sekä aikuisten liikuntatarpeista lähtien. Samalla korostuu monipuolinen yhteistyö kuntien, eri koululaitosten, luontoliikunnan sekä

suomenruotsalaisen kulttuurin ja maamme työväänkulttuurin kokonaisuudessa.

Lisäksi pitää pohtia sitä, miten lasten ja nuorten suosittuja ei-kilpailullisia liikuntamuotoja, kuten sählyä, liitokiekkoilua, parkouria, skeittausta, pyöräilyä, uintia, luistelua, pihapalloiluja ja luontoliikuntaa voidaan uudessa organisaatiomallissa edistää yhteistyössä seurojen, kuntien ja oppilaitosten kanssa.

Uudessa rakenteessa tulee pääosin muiden liikuntaa edistävien järjestöjen ja lasten ja nuorten vapaamuotoisten liikuntaharrastusten tukemiseksi muodostaa toimiva kansalaistoimintaan perustuva yksikkö. Työvään Urheiluliitto on omalta osaltaan valmis työskentelemään tällaisen yksikön aikaansaamiseksi.